

Geitodoris planata

(*Discodoris planata*)

Foto: © Ivo Madder & Claudia Gravenstein

Door de stroming kwam de mantel van deze eierlegende *Geitodoris planata* omhoog. Bovenaan zie je duidelijk de lichte verkleuring rond een zuurklier en onderaan de mantelrand zijn enkele bruine vlekjes waarneembaar.

Alle grote Dorisachtige naaktslakken die we de afgelopen jaren (1999-2001) in de Oosterschelde zijn tegengekomen behoren met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid tot de soort *Geitodoris planata*. Vooral in 2001 mogen we van een echte explosie, van deze voor Nederland nieuwe zeenaaktslakkensoort, spreken. Waarnemingen van tientallen exemplaren per duik en vaak nog veel meer eisnoeren (aug.-sept. 2001) zijn geen uitzondering. Het, tot nu toe bekende, eerste exemplaar werd in juni 1999 op de eerste pijler van de Zeelandbrug bij Zierikzee gevonden en in de zomer van 2001 zaten ze overal; van Burghsluis tot achter in de Oosterschelde. Er zijn ook al twee meldingen van individuele exemplaren uit de Grevelingen bekend, maar er zijn nog geen dieren op de Noordzeekust, of in de Noordzee of Westerschelde gevonden.

Geitodoris planata (ook wel als *Discodoris planata* in de literatuur te vinden) is te herkennen aan zijn formaat van 5-12cm voor volwassen exemplaren en de grote kieuwkrans op de rug. Verder zie je veel kleine wratjes met af en toe een grotere wrat (zie foto's) op de huid. Dit zijn zuurklieren en zijn meestal te herkennen aan een lichtere en stervormige verkleuring rond om de klier. De kleur van de bovenzijde van de mantel is meestal rozebruin maar kan ook lichter (witgelig) tot donkerder bruin zijn. De onderkant van de mantel is nog lichter van kleur, meestal licht geelbruin met langs de rand een paar typische bruine vlekjes (zie foto's). Verder is er een heel specifiek kenmerk dat helaas onderwater moeilijk te herkennen is. Dit is de aanwezigheid van een paar kleine koptentakels, die aan de onderkant te vinden zijn (zie foto).

Deze zeenaaktslak wordt vaak verward met de citroenslak (*Archidoris tuberculata*). Dat is een andere soort die in het verleden door Cees Swennen is gevonden op Texel en ook nog in beperkte mate op locaties in de Oosterschelde. Hij heeft geen koptentakels (aan de onderkant!), kleuren kunnen overeenkomen met *Geitodoris planata* maar ik ken hem vooral uit Schotland als lichtgeel met grote diffuse vaalzwarte vlekken. Ook de wratten zijn anders gestructureerd en minder prominent aanwezig. Ik heb geen bevestigde waarnemingen van de citroenslak in de Oosterschelde uit de periode 1999-2001 ontvangen. Alle dieren die ik heb gezien of waar ik foto's of video opnamen van heb mogen aanschouwen waren Geitodorissen. Ik ga er dus maar van uit dat alle waarnemingen van grote Doridae van de afgelopen twee jaren uit de Oosterschelde en Grevelingen *Geitodoris planata* betreft.

(Tekst: Peter H. van Bragt)

Kenmerken van de *Geitodoris planata*

- Volwassen exemplaren zijn 5 tot 12 cm groot.
- Grote kieuwkrans op de rug (die bij verontrusting ingetrokken kan zijn).

- Een groot aantal kleine tuberkels (wratjes) op de huid. In tegenstelling tot de citroenslak zijn bij *Geitodoris planata* de wratjes niet afgeplat, maar afgerond.
- Hier en daar zie je grotere en meer afgeronde tuberkels, met rondom een stervormige verkleuring. Dit zijn de zuurklieren. Met deze klieren kan het dier, ter verdediging, een sterk zuur afscheiden (vermoedelijk zwavelzuur). De stervormige verkleuring is niet altijd even duidelijk aanwezig en soms zelfs afwezig.

- Op de onderzijde van de mantelrand zitten een klein aantal bruine vlekjes. Ze zijn echter niet altijd aanwezig, maar wel goed waarneembaar.

- Een eenduidig determinatiekenmerk (maar onder water moeilijk waar te nemen) zijn de twee kleine koptentakels die zich bij *Geitodoris planata* aan de onderkant van de kop bevinden. Opgelet, de koptentakels zijn niet die twee kleine hoorntjes, de rhinoforen, bovenaan de kop!

Foto's: © [Peter H. van Bragt](#)

Copyright 2001 Duikschool © The SeaMasters v.z.w. - <http://www.seamasters.be>